

21.6.2017

Dnro 119/03.00.00/2017

Ympäristöministeriö

kirjaamo@ym.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 8.5.2017

LAUSUNTO LUONNOKSESTA VALTAKUNNALLISIA ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEITA KOSKEVAKSI VALTIONEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI

Ympäristöministeriö on pyytänyt mm. Kainuun liiton lausuntoa luonnoksesta valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskevaksi valtioneuvoston päätökseksi.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Tavoitteiden tarkoituksena on varmistaa valtakunnallisesti merkittävien asioiden huomioiminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa. Erityisesti maakuntakaavoituksessa VAT:ja täsmennetään maakunnallisiksi alueidenkäytön ratkaisuiksi ja sovitaan yhteen maakunnallisten ja paikallisten tavoitteiden kanssa. Tavoitteet ovat tärkeässä roolissa ratkaistaessa yhteensovittamisen kysymyksiä ja maakuntakaavan lainmukaisuutta, joten asiakirjan sisällöllä on merkitystä.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden valmistelua on ohjannut yhteistyöryhmä, jossa on olleet edustettuina ministeriöt, maakunnan liitot, Suomen Kuntaliitto ja ELY-keskukset. Yhteistyöryhmän puheenjohtajana on toiminut kansanedustaja Timo Korhonen Kainuusta.

Uudistettavien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden on tarkoitus korvata valtioneuvoston 30.11.2000 tekemä ja 13.11.2008 tarkistama päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. Tavoitteet uudistetaan, jotta ne vastaisivat mahdollisimman hyvin alueidenkäytön tulevaisuuden haasteisiin.

Valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteiden uudistaminen

Kainuun liitto toteaa, että valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) ovat tärkeitä ja niitä tarvitaan valtakunnallisesti merkittävien alueidenkäyttökysymysten esille nostamiseen. Luonnoksessa esitettyjä VAT:ja on uudistettu hyvään ja selkeämpään suuntaan ottaen huomioon alueiden erityispiirteet ja päällekkäisyyksien purkaminen suhteessa erityislainsäädäntöön. Uudistamisessa esille noussut nykyisen kaavajärjestelmän jatkuvuus ja ohjausvaikutuksen säilyminen ovat Kainuun liiton mukaan tärkeitä lähtökoh-
tia tulevaisuudessakin. VAT:ien uudistamisessa ja laajemmin maankäyttö- ja rakennuslain uudistamisessa kaavajärjestelmää ja eri kaava-tasojen välisiä suhteita ei ole tarpeen muuttaa.

Luonnoksessa esitetyt VAT:it koskevat nykyistä rajatumminkin aidosti valtakunnallisia näkökohtia. Kainuun liitto toteaa, että tämä periaate on hyvä ja kannatettava. VAT:ien keskittyminen valtakunnallisiin, maakuntakaavan keskittyminen ylikunnallisiin ja seudullisiin sekä kuntakaavoituksen keskittyminen paikallisiin kysymyksiin antaa hyvät lähtökohdat selkeälle työnjaolle, jossa valtakunnalliset tavoitteet tarkentuvat muilla suunnittelujärjestelmän tasoilla. Selkeä työnjako mahdollistaa maakunnille ja paikalliselle tasolle tarvittavaa liikkumavaraa, jossa alueiden ominaispiirteet voidaan huomioida taroituksenmukaisella tavalla.

Tavoitteiden ryhmittely:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

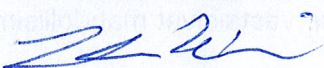
on Kainuun liiton mukaan tarkoituksenmukainen. Tavoitteissa olisi tarpeen kiinnittää huomiota luonnoksessa esitettyä vahvemmin taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen edistämiseen sekä suotuisten edellytysten luomiseen taloudellisen kasvun, investointien ja työllisyyden kehittämiseen.

Luonnoksessa on tiivistetty yksittäiset luonnonvarat (maa-ainekset, pohjavesi, turve) viittaamalla ainoastaan yleisesti luonnonvarojen kestävään hyödyntämiseen ja bio- ja kiertotalouteen. Tarkempi luonnonvarakohtainen tavoitteenasettelu jää maakunnan vastuulle, mikä on Kainuun liiton mukaan hyvä ratkaisu.

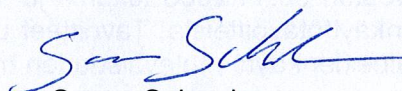
Kainuun liitto pitää tärkeänä, että VAT:it ovat tiiviitä, selkeitä ja mahdollisimman yksiselitteisiä. Luonnoksessa esitettyjen tulkinnanvaraisten käsitteiden kuten "luonnonperintö" tai "arvokkaiden aluekokonaisuuksien" käyttämistä on hyvä välttää tai ne on tarpeen selventää tausta-aineistossa.

Kainuun liitolla ei ole muuta huomautettavaa luonnoksesta.

Kainuun liitto

Hannu Heikkinen
suunnittelujohtaja

Sanna Schroderus
aluesuunnitteluasiantuntija